

-**ลำไส้** มีความเปราะบางมากกว่าปกติ การย่อยและการดูดซึมอาหารยังไม่ดีนัก ทำให้ต้องให้นมทีละน้อย ๆ และอาจต้องให้สารอาหารทางหลอดเลือดดำร่วมด้วย

-**ดวงตา** จอประสาทตายังไม่สมบูรณ์ หลังเกิดอาจมีการพัฒนาของเส้นเลือดขอประสาทตามืดปกติ ซึ่งถ้าเป็นรุนแรงอาจส่งผลต่อการมองเห็นของทารกได้

-**หู** มีโอกาสเสี่ยงที่จะบกพร่องของการได้ยินโดยเฉพาะทารกที่มีปัญหาหลายๆอย่าง

◆ การติดเชื้อ ทารกที่คลอดก่อนกำหนดมักติดเชื้อได้ง่าย เนื่องจากระบบภูมิคุ้มกันทำงานได้ไม่เต็มที่

นอกจากนี้ในระยะยาวอาจจะมีผลต่อความบกพร่องทางสติปัญญา พฤติกรรม พัฒนาการทางด้านต่างๆ ดังนั้นการได้รับการดูแลโดยกุมารแพทย์สาขาทารกแรกเกิดและปริกำเนิดที่พร้อมดูแล ๒๔ ชั่วโมง โรงพยาบาลที่มีหน่วยทารกแรกเกิดวิกฤตจึงมีความสำคัญมาก เพราะทารกคลอดก่อนกำหนดจะได้รับการดูแลที่ถูกต้องเพื่อกลับไปใช้ชีวิตและเติบโตอย่างมีคุณภาพ

การดูแลทารกคลอดก่อน

ในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด สิ่งสำคัญคือ ป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่จะเกิดขึ้น โดยกุมารแพทย์สาขาทารกแรกเกิดและปริกำเนิดจะให้การดูแล ดังนี้

- ◆ พุดคุยรายละเอียดพร้อมให้คำแนะนำพ่อแม่อย่างใกล้ชิด
  - ◆ ดูแลการหายใจของทารกและติดตามอาการอย่างสม่ำเสมอ
- เนื่องจากทารกบางรายจำเป็นต้องใช้เครื่องช่วยหายใจ
- ◆ ควบคุมอุณหภูมิร่างกายให้เหมาะสม
  - ◆ ตรวจสอบเลือดเต้าที่จำเป็น
  - ◆ ดูแลการทานนมของทารกให้มีปริมาณเพียงพอกับความต้องการที่ควรได้รับ สนับสนุนเรื่องนมแม่
  - ◆ ดูแลรักษาทารกจนมีน้ำหนักมากกว่า ๒,๐๐๐ กรัมจึงสามารถกลับบ้านได้
  - ◆ เตรียมความพร้อมให้คุณแม่ก่อนกลับบ้าน

Designed by pngtree

โครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก
เพื่อลดภาวะคลอดก่อนกำหนด
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ด้วยความปรารถนาจาก

สำนักปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งแก
อำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

คุณแม่ตั้งครรภ์มีโอกาสเสี่ยงคลอดก่อนกำหนด

◆ หนึ่งในสาเหตุต้นๆที่ทำให้เจ้าตัวน้อยต้องเข้ารับการรักษาในหน่วยดูแลทารกแรกเกิดวิกฤตคือการคลอดก่อนกำหนด นั่นคือการคลอดก่อนครบสัปดาห์ที่ ๓๗ ของการตั้งครรภ์ เนื่องมาจากอายุและโรคประจำตัวของมารดา ความผิดปกติของโครโมโซม รวมถึงกรรมพันธุ์และอื่น ๆ ดังนั้นการฝากครรภ์ในโรงพยาบาลที่มีแพทย์เฉพาะทาง เครื่องมือเทคโนโลยีที่ครบครัน ที่สำคัญคือมีหน่วยดูแลทารกแรกเกิดวิกฤตคอยดูแล ย่อมช่วยให้คลอดเจ้าตัวน้อยได้อย่างราบรื่น

เมื่อไหร่เรียกคลอดก่อน

เป็นภาวะการคลอดก่อนอายุครรภ์ ครบ ๓๗

สัปดาห์ ซึ่งทารกเหล่านี้ถึงแม้ว่าอวัยวะต่าง ๆ ครบสมบูรณ์ แต่การทำงานของอวัยวะแทบทุกส่วนยังไม่ดีเท่าทารกครบกำหนด ซึ่งช่วงหลังคลอดมักต้องการการดูแลเป็นพิเศษและต้องอยู่รักษาในโรงพยาบาลนานกว่าปกติ

ปัจจัยเสี่ยงการคลอดก่อนกำหนด

๑. มารดา

◆ อายุของมารดา มารดาอายุน้อยเกินไปคือน้อยกว่า ๑๘ ปี หรือมารดาที่อายุมากเกินไป คือมากกว่า ๓๕ ปี ถือว่ามีความเสี่ยงที่อาจคลอดก่อนกำหนด

◆ โรคประจำตัวของมารดา เช่น เบาหวานความดันโลหิตสูง หัวใจ

◆ ประวัติเคยคลอดก่อนกำหนด

-มดลูกขยายตัวมากเกินไป เช่น ครรภ์แฝด ภาวะน้ำคร่ำมากกว่าปกติ เป็นต้น

-มดลูกมีความผิดปกติแต่กำเนิด เช่น ปากมดลูกสั้น

-การอักเสบในช่องคลอด

-ติ่มเหล้า สูบบุหรี่ในขณะตั้งครรภ์

-พันธุ และการอักเสบของเหงือก

๒. บุตรในครรภ์ หากบุตรในครรภ์มีความผิดปกติของโครโมโซมหรือมีภาวะติดเชื้อมักจะทำให้มารดามีอาการเจ็บท้องคลอดก่อนกำหนดได้

สัญญาณเตือนคลอดก่อน

◆ ปวดหลังช่วงล่างหรือบริเวณเอว เป็นต่อเนื่องหรือเป็นๆหายๆ แม้จะเปลี่ยนท่าทาง

◆ เจ็บท้องต่อเนื่อง ๔ ครั้งใน ๒๐ นาที หรืออาจเกิดเป็นระยะ ๆ เนื่องจากการหดตัวของมดลูก

◆ มีมูกหรือหรือเลือดออกทางช่องคลอด

◆ รู้สึกลูกดิ้นน้อยกว่าปกติ

◆ บวมและความดันโลหิตสูงขึ้น อาจเป็นสัญญาณหนึ่งของครรภ์เป็นพิษ

การตรวจเช็คคลอดก่อน

๑. ตรวจภายใน โดยพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงของปากมดลูก ความกว้าง ระยะห่าง ขนาดตัวและตำแหน่งทารกในครรภ์ เพื่อประเมินความเสี่ยงในการคลอดก่อนกำหนด

๒. ตรวจ Untrasound เพื่อวัดความยาวและดูรูปร่างของปากมดลูกในการประเมินภาวะครรภ์เสี่ยงและโอกาสคลอดก่อนกำหนด

๓. เจาะตรวจน้ำคร่ำ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของทารกและภาวะติดเชื้อต่าง ๆ

อันตรายเมื่อเด็กคลอดก่อน

หากทารกคลอดก่อนกำหนดจะเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ผิดปกติและส่งผลกระทบต่อระบบร่างกายดังนี้

-**ปอด** พบปัญหาเรื่องการขาดสารลดแรงตึงผิวได้ในทารกคลอดก่อนกำหนด ทำให้ถุงลมแพบ ทารกจะมีอาการหายใจหอบและอาจต้องใช้เครื่องช่วยหายใจ

-**หัวใจ** อาจมีปัญหที่เส้นเลือดที่เชื่อมต่อระหว่างเส้นเลือดแดงใหญ่ที่ออกจากหัวใจเพื่อไปเลี้ยงร่างกายกับเส้นเลือดที่ไปสู่ปอดยังเปิดอยู่ (PDA) ทำให้มีเลือดผ่านไปสู่ปอดมากเป็นผลให้ทารกหายใจหอบและเกิดภาวะหัวใจล้มเหลวได้

-**สมอง** ทารกน้ำหนักน้อยกว่า ๑,๕๐๐ กรัม มีความเสี่ยงที่จะมีเลือดออกในสมอง เนื่องจากเส้นเลือดเปราะแตกง่าย